

Seminar crkvene glazbe Splitsko-makarske nadbiskupije

U cilju obnove liturgijskoga pjevanja i podizanja crkvene glazbe na veću razinu, Splitsko-makarska nadbiskupija priredila je u subotu 26. studenoga prvi seminar za crkvene glazbenike, voditelje crkvenih zborova, orguljaše i animatore liturgijskih slavlja. Seminar je održan u prostorijama Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Splitu.

U prvom dijelu cjelodnevnoga programa, svoja su predavanja izložili: mo. don Šime Marović na temu »Stanje crkvene glazbe u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji te Liturgijsko vrijeme: Došašće i Božić«, prof. s. Mirja Tabak »Pjevanje i duhovnost«, mo. s. Mirta Škopljanac-Maćina »Orgulje i njihova uporaba u liturgiji« i mo. Blaženko Juračić »Priroda i funkcija pjevanja u liturgiji«.

Mo. Marović, analizirajući stanje crkvene glazbe u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji, predložio je njezin poseban zamah u posljednjem desetljeću dolaskom sv. Oca Ivana Pavla II. u pohod Splitu i Solinu u listopadu 1998. godine, poslije kojega su svake godine na razini nadbiskupije uslijedila i druga dobro pripremljena liturgijska slavlja. U zajedničkim sudjelovanjima crkvenih zborova poboljšalo se pjevanje u misnim slavljinama. Istaknuo je sadašnje duhovno siromaštvo okružja pri čemu je i crkvena glazba pala pod utjecaj suvremenih glazbenih pravaca. »Tako nastaje vrsta duhovne glazbe koja se naziva 'duhovna šansona', i velik dio takve produkcije ne odgovara liturgijskomu činu i prostoru gdje se izvodi,« rekao je mo. Marović i dodao: »Mladima koji se zanimaju za glazbu i koji imaju glazbenoga talenta treba omogućiti njihovo osnovno glazbeno usavršavanje, dati im snimljene glazbene materijale sa gregorijanskim napjevima i glazbu renesansne polifo-

nije koja se u liturgiji upotrebljavala. Još trebaju slušati liturgijske napjeve stare crkvene pučke glazbene baštine i na tim napjevima tražiti nadahnuće za stvaranje novih duhovnih skladbi.« Osim duhovnih šansona istaknuo je poteškoće kao što su: repertorij crkvenih pjesama za euharistijsko slavlje, pjesme izvođene u liturgiji koje ne odgovaraju slavljenom liturgijskom trenutku, neuvježbanost pjevanja za liturgijsko slavlje, te nedostatak suradnje crkvenoga pjevačkog zbora, ravnatelja zbora i orguljaša sa mjesnim župnikom. Naglašavajući dostojanstvo misne žrtve, upozorio je na duhovnu i permanentnu izobrazbu ravnatelja crkvenih zborova, jer su »pjesme koje pjevamo ogledalo kako zbor i ravnatelj zbora doživljavaju euharistijsko misno slavlje.« Predavanje je zaključio riječima pape Pavla VI. izrečenim u Poruci umjetnicima: »Ne odbijajte staviti svoj talent u službu božanske istine. Svijet u kojem živimo ima potrebu za ljepotom da ne bi upao u očajanje. Ljepota kao istina stavlja radost u srce ljudi. A to se događa zahvaljujući vašim rukama.«

Prof. s. Mirja Tabak oslanjajući se na crkvene dokumente izložila je svoje predavanje kroz podteme: Liturgijska duhovnost; Razlozi i svrha vjerničkoga pjevanja u liturgiji; Djelatno sudjelovanje – „participatio actuosa“ – u liturgiji; Duhovna dimenzija predvoditelja liturgijske glazbe. Pjevanje i duhovnost pod vidom svete glazbe i uzdignuća srca neodvojive su stvarnosti. »Sveto pjevanje slavi Boga i uzdiže srce prema nebeskoj slavi, a Duhom Božjim ispunjeno srce zanosno pjeva. Koliko i pjevanje i duhovnost vjernik njeguje, toliko će se ove dvije stvarnosti snažnije međusobno prožimati i stvarati duhovno skladnu osobu u službi

svetih otajstava Crkve,« istaknula je prof. Tabak.

O kraljici instrumenata i njezinoj imponantnoj dugoj tradiciji progovorila je mo. s. Mirta Škopljanac – Maćina, rekavši da su »orgulje instrument s puno izražajnih mogućnosti; pomoću svojih registara mogu uzdisati kao osamljenik, zabrujati kao mnoštvo naroda i zapovijedati kao Božji glas... One su liturgijski instrument bez premca.«

Govoreći o antropološkom značenju pjevanja, mo. Blaženko Juračić, naznačio je da se kroz pjevanje intenziviraju i izražavaju osjećaji, da je liturgiji potrebno poetsko izražavanje da bi ostvarila svoj karakter simboličkoga djelovanja gdje komunikacija transcendentira utilitarne vrijednosti, te da pjevanje čini zajednicu i slavlje jer je upravo »za slavlje potrebna zajednica, a skupno pjevanje učvršćuje smisao grupe u liniji slavlja.«

Nakon zajedničkog objeda i odmora, u drugom dijelu programa prof. fra Stipica Grgat iznio je razlike rada s dječjim zborom, zborom mladih, muškim, ženskim i mješovitim zborom, te bitne komponente njihovoga oformljivanja. Upozorio je na odgovornost zborovode pri odlučivanju izbora i načina izvođenja pjesama. Pod njegovim vodstvom, a prije okrugloga stola na kojemu se raspravljalo o aktualnim liturgijsko-glazbenim poteškoćama, uslijedio je i praktični dio programa koji se odnosio na vježbanje liturgijskih pjesama za misno slavlje.

Na seminaru je, uz stotinjak voditelja crkvenih zborova sudjelovao i splitsko-makarski nadbiskup mons. Marin Barišić koji je zaključio jednodnevni seminar predvođeci svečano misno slavlje.

Silvana Burilović